

BÆREDYGTIG INDKØBS- OG UDBUDSPOLITIK 2024-2027 FOR GULDBORGSUND KOMMUNE

INDKØB MED FOKUS PÅ BÆREDYGTIGHED

Guldborgsund Kommune køber årligt ind for tæt på 1,6 milliarder kroner.

Med denne politik sættes det beløb i endnu højere grad i spil i forhold til at sikre, at indkøbene foretages med fokus på verdensmål og klima- og miljømæssig bæredygtighed, social bæredygtighed og økonomisk bæredygtighed.

I beløbet ligger alle kommunens indkøb – fra nybyggerier til hjælpemidler i den borgernære velfærd.

Dermed er både indkøb og udbud en væsentlig forudsætning for, at kommunen kan lykkes med den fælles kerneopgave, som lyder:

“Vi skal styrke borgernes muligheder for at mestre egen tilværelse og i samarbejde med borgerne sikre, at alle kan indgå i relevante fællesskaber”.

Den samlede indkøbsvolumen på 1,6 milliarder kroner bidrager også til at opnå målene inden for de syv strategiske temaer, som byrådet har udpeget; **Det gode børneliv, Uddannelsesbyen Nykøbing Falster, Et godt erhvervsklima, Grøn omstilling, Kommunen som attraktiv arbejdsplads, Turisme og bosætning** samt **Omsorg og sundhedsfremme**.

Guldborgsund Kommunes indkøbs- og udbudspolitik skal tilstræbe, at kontrakter og rammeaftaler er lovligt indgået, og at de er i overensstemmelse med gældende politiske beslutninger med fokus på verdensmål og klima- og miljømæssig bæredygtighed, social bæredygtighed og økonomisk bæredygtighed.

Guldborgsund Kommune er som offentlig myndighed omfattet af EU´s udbudsdirektiv og den danske udbudslovgivning. Det indebærer, at kommunen er forpligtet til at udbyde bygge- og anlægsopgaver, IT, varer og tjenesteydelser i henhold til lovgivningen og ligeledes indkøbe på de indgåede kontrakter og rammeaftaler.

FN´s verdensmål for bæredygtig udvikling blev vedtaget af verdens stats- og regeringsledere ved FN Topmøde i september måned 2015.

Målene trådte i kraft i 2016 og sætter kurs mod en mere bæredygtig udvikling.

Verdensmålene udgør 17 konkrete mål, 169 delmål og 240 indikatorer, som forpligter alle FN's 193

medlemslande til at afskaffe fattig-dom og sult, reducere uligheder, tilstræbe god uddannelse og bedre sundhed, anstændige jobs og mere bæredygtig økonomisk vækst.

Byrådet i Guldborgsund Kommune besluttede i 2018 at benytte de 17 verdensmål som pejlemærker og værdigrundlag for kommunens arbejde.

KLIMA- OG MILJØMÆSSIG BÆREDYGTIGHED

Guldborgsund Kommune har ved udbud af bygge- og anlægsopgaver, IT samt varer og tjenesteydelser fokus på klima- og miljømæssig bæredygtighed. Det skal ved hvert udbud overvejes, hvilket aftryk kontraktens genstand sætter i verden, og om der er mulighed for forbedring.

Derfor stilles krav til, at tilbud fra tilbudsgivere understøtter en cirkulær og innovativ produkttænkning, der blandt andet indebærer anvendelse af:

biobaserede byggematerialer
genbrug og genanvendelse af produkter
kvalitet og produktlevetid
transportplanlægning og leveringsfrekvens
reduktion af spild og affald
økologi mv.

KRAV OM BÆREDYGTIGHED I HELE INDKØBSKÆDEN

Målet er, at Guldborgsund Kommune indgår aftaler, hvor bæredygtighed er afspejlet i alle led i indkøbskæden både nu og i fremtiden, og hvor globale og nationale krav samt mål for bæredygtighed efterleves.

Lovgivning medfører også, at krav til bæredygtighed øges på adskillige områder, således at leverandørerne i højere grad indretter sig på at kunne opfylde krav om klima- og miljømæssig bæredygtighed.

ANVENDELSE AF MILJØMÆRKNING

Guldborgsund Kommune stiller krav om godkendte miljømærker og certificeringer, hvor det er muligt, når kommunen køber ind. Det tilstræbes at bruge en bred vifte af mærkningsordninger, der afspejler tidssvarende standarder, for at indfri kommunens målsætninger om bæredygtighed i hele indkøbskæden.

Guldborgsund Kommune stiller for eksempel krav om miljømærkning i form af svanemærket, Ø-mærket, EU-blomsten mv.

SAMARBEJDE OM GRØNNE LØSNINGER

Guldborgsund Kommune forventer, at leverandører på relevante kontrakter og rammeaftaler også i kontrakt- eller rammeaftaleperioden kan deltage i den løbende innovation og indtænke grønne løsninger i tæt samarbejde med kommunen.

VURDERING AF OMFANGET AF DET KLIMA- OG MILJØMÆSSIGT BÆREDYGTIGE INDKØB

Guldborgsund Kommune vurderer omfanget af det bæredygtige indkøb på grundlag af de miljømærker og verdensmål, der er forbundet med de enkelte kontrakter og rammeaftaler. Derudover anvendes tilgængelige målinger foretaget af samarbejdspartnere mv.

FAKTA

Klima- og miljømæssig bæredygtighed handler om den ressourcemæssige bæredygtighed ved anvendelse af vand og energi, forbrug og tilgang til miljøet såvel på land som til havs.

EU-Kommissionen fremlagde i marts 2020 handlingsplanen for den cirkulære økonomi, der skal understøtte bæredygtigt produktdesign, mindske affald og styrke retten til reparation. Den har et særligt fokus på ressourceintensive sektorer som elektronik og IT, plastik, tekstiler og konstruktion.

Guldborgsund Kommune vil fortsætte den ambitiøse indsats inden for bæredygtigt byggeri med fokus på genanvendelse, øget recirkulation og biobaserede byggematerialer.

Herudover har kommunen forpligtet sig til at opfylde kravene for f.eks. Svanemærket byggeri eller lignende certificeringsordninger ved etablering af nye skoler og daginstitutioner. Ligeledes vil kommunen stræbe efter at leve op til disse ordningers krav ved renovering, hvor det er hensigtsmæssigt, og hvor bygningens kompleksitet og materialesammensætning ikke umuliggør eller uforholdsmæssigt fordyrer projektet.

Guldborgsund Kommune tilstræber bæredygtige IT-indkøb ved at vælge energieffektive IT-produkter, der efter endt levetid kan genbruges eller genanvendes. Ved systemindkøb søges den samlede miljøpåvirkning mindsket ved at anskaffe skybaserede tjenester, der reducerer behovet for fysiske servere og hardware.

Med Klimahandlingsplanen vedtaget af byrådet i 2023 forpligter Guldborgsund Kommune sig til:

- at opnå en 80% reduktion af kommunens geografiske CO₂-udledning i 2030 ift. 1990
- at blive en CO₂-neutral kommune senest i 2050
- at blive klimarobuste over for klimaforandringer senest i 2050

SOCIAL BÆREDYGTIGHED

RET TIL FAIR LØN- OG ARBEJDSVILKÅR

Guldborgsund Kommune stiller krav om fair løn- og arbejdsvilkår i de kontrakter og rammeaftaler, der indgås. Det betyder, at leverandører og underleverandører skal tilbyde sine medarbejdere løn- og ansættelsesvilkår på overenskomstmæssigt niveau og sikre medarbejderne et sundt arbejdsmiljø såvel fysisk som psykisk.

UDDANNELSES- OG LÆRLINGEKLAUSULER

Guldborgsund Kommune vil bidrage til, at flest mulige får en lære- og elevplads. Derfor anvendes uddannelses- og lærlingeklausuler ved udbud af opgaver, der egner sig til det.

Klausulerne forpligter leverandørerne til at uddanne lærlinge og/eller elever i kontraktens eller rammeaftalens løbetid. Leverandørerne løfter dermed et socialt ansvar og bidrager til at sikre uddannelse af fremtidens arbejdsstyrke.

UDDANNELSE AF LEVERANDØRENS MEDARBEJDERE

Når det er relevant stiller Guldborgsund Kommune krav om uddannelse af leverandørens medarbejdere. Uddannelse af medarbejderne udvikler dels de pågældende medarbejdere og understøtter, at leverandøren leverer de aftalte ydelser i rette kvalitet.

ANSVAR FOR BORGERE, DER HAR SVÆRT VED AT FINDE FODFÆSTE PÅ ARBEJDSMARKEDET

I Guldborgsund Kommune bliver det konkret vurderet for hvert udbud, om der skal stilles krav til, at der gennemføres dialog med leverandøren om virksomhedens muligheder for at bidrage til at få udsatte borgere samt borgere med psykiske og fysiske udfordringer tilbage på arbejdsmarkedet.

KRAV OM MÆRKNING FOR SOCIAL RETFÆRDIGHED

Guldborgsund Kommune stiller, når det er relevant, krav om mærker, der dokumenterer for eksempel Fairtrade. Mærkets standarder indebærer, at lokale producenter rundt omkring i verden får en stabil mindstepris og hjælper små producenter med at organisere sig i større kooperativer, hvilket styrker deres rettigheder og forhandlingsgrundlag.

RESTRIKTIVE FORANSTALTNINGER

Guldborgsund Kommune understøtter gennem udbud og indkøb arbejdet for fred ved at følge op på restriktive foranstaltninger, som både EU og Danmark indfører over for nogle lande for at afskære dem fra kritiske teknologier og markeder og i væsentlig grad begrænse deres evne til at føre krig.

FAKTA

Social bæredygtighed handler om social inklusion – om den enkeltes materielle, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige og juridiske forudsætninger for at kunne deltage i samfundet.

Arbejdstilsynet har siden 2004 offentliggjort oplysninger om resultatet af deres tilsynsbesøg på virksomheder i form af en smileyordning, som tildeler en rød, gul, grøn eller kronesmiley til virksomhederne. Ordningen erstattes i løbet af 2024 af en visningsordning, der skal sikre mere gennemsigtighed.

For at blive en del af Fairtrade skal de lokale producenter leve op til en række sociale og miljømæssige krav. Fairtrade forbyder fx brugen af farlige sprøjtegifte, børnearbejde, prioriterer sikkerhedsudstyr, fremmer ligestilling, arbejder mod diskrimination og uddanner i ansvarligt og klimatilpasset landbrug.

ØKONOMISK BÆREDYGTIGHED

BEDST MULIG FORVALTNING AF OFFENTLIGE MIDLER

Guldborgsund Kommune har som offentlig myndighed ansvar for at sikre en saglig og økonomisk forsvarlig forvaltning af midler til indkøb, ved at købe den bedst mulige kvalitet til den bedst mulige pris.

PRISER BASERET PÅ BEREGNING AF TOTALOMKOSTNING

Ved udbud af kontrakter eller rammeaftaler om levering af varer bruger Guldborgsund Kommune, når det er relevant, muligheden for at vurdere tilbud på priser på grundlag af en totalomkostningsberegning (TCO Total Cost of Ownership). TCO betyder, at kommunen lægger vægt på levetid, totaløkonomi, reparationsmuligheder, miljøbelastning, genanvendelighed, opgraderingsmuligheder, vedligehold, service og bortskaftelse. Det giver kommunen en samlet pris for varen i kontrakt- eller rammeaftaleperioden.

KRAV OM EGNEDE LEVERANDØRER

For at sikre stabile kontrakter og rammeaftaler stiller Guldborgsund Kommune krav til tilbudsgivere om såvel økonomisk som faglig egnethed til at opfylde aftalen. Kontrakter og rammeaftaler indeholder derudover vilkår om samarbejde mellem leverandøren og kommunen for at sikre opfyldelse af de enkelte kontrakter og rammeaftaler.

Guldborgsund Kommune anvender desuden muligheder for at stille krav om rapportering af bæredygtighed relateret til udbudte kontrakter og rammeaftaler.

ANVENDELSE AF KOMMUNENS INDKØBSAFTALER

Guldborgsund Kommunes indkøbsaftaler er obligatoriske at anvende for hele kommunen, og det er vigtigt at opnå en høj anvendelse af aftalerne, idet det bevirker, at indkøb sker til den rigtige pris, og at krav til grønne løsninger, klima- og miljømæssig bæredygtighed samt social og økonomisk bæredygtighed efterleves.

DIGITALISERING AF INDKØB

Digitalisering af indkøb i form af e-handel medvirker til at reducere kommunens interne omkostninger ved gennemførelse af indkøb, herunder omkostninger ved fakturabehandling og optimering af arbejdsgange.

Der er fokus på at øge e-handel ved at få flere medarbejdere til at bestille varer via e-handelssystemet samt tilgang af varer og tjenesteydelser, der kan e-handles.

FAKTA

Økonomisk bæredygtighed handler om bæredygtig økonomisk vækst og innovation, ligestilling og byudvikling og om partnerskaber på tværs af samfundets sektorer for at opnå dette.

Direktiv om bæredygtighedsrapportering (Corporate Sustainability Reporting Directive - CSRD), der får virkning fra og med 2024, bevirker, at EU øger kravene til virksomhedernes rapportering om bæredygtighed.

Rapporteringen omfatter blandt andet virksomhedens bæredygtighedsstrategi, påvirkning, risiko og muligheder, samt standarder for henholdsvis miljø, sociale forhold og ledelse.

E-handel er indkøb, som foretages via kommunens indkøbsplatform. I portalen findes aftalevarer og ydelser, der kan bestilles og efterfølgende varemottages og betales via platformen.

Med E-handel sikres, at medarbejderne handler på kommunens aftaler, hvor der er fokus på bæredygtighed, miljø, socialt ansvar og økonomi. E-handel er enkelt, tidsbesparende og omkostningseffektivt, da omkostninger ved gennemførelse af ved de enkelte køb er lavere end ved andre former for køb.

Mål for compliance og e-handel

Guldborgsund Kommune opsætter mål for compliance, dvs. måling af i hvor høj grad kommunens indkøbsaftaler anvendes ved indkøb.

Kommunen opsætter også mål for e-handel.

Målene evalueres årligt.

SAMARBEJDER, PARTNERSKABER OG INNOVATION

Ved behov for udbud af kontrakter eller rammeaftaler om bygge- og anlægsopgaver, IT, varer og tjenesteydelser, har Guldborgsund Kommune fokus på muligheder for at gennemføre udbud i fællesskab med andre myndigheder for at

- Indgå fordelagtige aftaler gennem udbud, baseret på stor volumen
- Udnytte stordriftsfordele til at skabe flere aftaler med færre ressourcer
- Udnytte fællesskabets størrelse til øget indflydelse i offentlige indkøb
- Videndele og erfaringsudveksle til fordel for den enkelte kommune

DIALOG MED MARKEDET

Guldborgsund Kommune bruger mulighederne for dialog med aktører på markedet for at opnå viden om løsninger, der findes på markedet, og hvilke forventninger, kommunen kan stille til de varer og ydelser, som kommunen har til hensigt at udbyde kontrakter eller rammeaftaler om.

Guldborgsund Kommune tilsigter, at dialogen er bred, således at den så vidt muligt både omfatter klima- og miljømæssig bæredygtighed, grønne alternativer, nye teknologier, digitalisering, socialt ansvar samt kontraktuelle krav og vilkår.

UDBUDSPROCEDURER MED DIALOG

Udbudsloven indeholder en række muligheder for at anvende udbudsprocedurer med dialog, der understøtter arbejdet med at indgå de bedst mulige kontrakter og rammeaftaler med leverandører.

Guldborgsund Kommune anvender i størst muligt omfang de fleksible udbudsprocedurer, der giver mulighed for dialog under selve udbudsprocessen.

De dialogbaserede udbudsformer kan indebære, at der i udbudsprocessen investeres lidt flere ressourcer end ved anvendelse af ikke-dialogbaserede udbudsformer. Det modsvares imidlertid af, at risikoen for ressourcekrævende afklaringer og konflikter i kontrakt- eller rammeaftaleperioden oftest kan reduceres.

INNOVATION OG UDVIKLING OGSÅ I KONTRAKT- ELLER RAMMEAFTALEPERIODEN

Guldborgsund Kommune er meget opmærksom på, at nye kontrakter og rammeaftaler i videst muligt omfang indeholder muligheder for innovative tiltag i kontrakt- eller rammeaftaleperioden. Det vil sige, at kontrakter og rammeaftaler ikke kun tager højde for lovændringer, men også for innovative tiltag og udvikling igennem kontrakt- og rammeaftaleperioden, hvorved kontrakter og rammeaftaler både kan forblive tidssvarende og imødekomme udvikling.

UDBUDSPROCESSER VED KØB AF STANDARDVARER OG -YDELSER

Ved køb af standardvarer og -ydelser er der mulighed for at bruge udbudsprocesser, der er mindre ressourcekrævende for såvel ordregiver som tilbudsgiver, i form af for eksempel dynamiske indkøbssystemer.

Guldborgsund kommune arbejder derfor med at etablere dynamiske indkøbssystemer som værktøj til at indhente tilbud på udvalgte områder.

FAKTA

SKI

(Statens og Kommunernes Indkøbsservice A/S) har til formål at effektivisere og professionalisere det offentlige indkøb. SKI indgår på vegne af stat, regioner og kommuner både forpligtende aftaler og frivillige aftaler.

FUS

(Fællesudbud Sjælland) består af Guldborgsund Kommune og 15 andre sjællandske kommuner. FUS gennemfører fælles udbud og indkøber på fælles aftaler. Dermed reducerer de enkelte kommuner ressourceforbruget til udbud samtidig med, at kommunerne opnår en indkøbsvolumen, der understøtter opnåelse af stordriftsfordele og fordelagtige aftaler.

DIGIT

(Digitaliseringsforening Sjælland) består af Guldborgsund Kommune og 10 andre sjællandske kommuner. DIGIT varetager fælles udbud og styring af IT-aftaler.

De fleksible udbudsprocedurer er en betegnelse for procedurer, der i henhold til udbudsloven giver mulighed for dialog, herunder

- Udbud med forhandling
- Konkurrencepræget dialog
- Procedure målrettet innovationspartnerskab

Et dynamisk indkøbssystem er en elektronisk udbudsproces, der kan anvendes til alle typer af indkøb dvs. indkøb af varer, bygge- og anlægsarbejder samt tjenesteydelser.

Et dynamisk indkøbssystem betegnes som en form for åben rammeaftale, idet alle virksomheder, der opfylder minimumskravene til egnethed og ikke er omfattet af udbudslovens udelukkelsesgrunde, kan optages i systemet. Kommunen er som ordregiver forpligtet til løbende at optage nye deltagere i systemet, og kan ikke begrænse antallet af deltagere.

HVEM ER OMFATTET AF GULDBORGSUND KOMMUNES INDKØBS- OG UDBUDSPOLITIK?

Indkøbs- og udbudspolitikken omfatter samtlige indkøb af varer, tjenesteydelser, IT og bygge- og anlægsopgaver i Guldborgsund Kommune.

Alle kommunens centre, afdelinger og institutioner vil være forpligtede til at overholde indkøbs- og udbudspolitikken samt anvende kommunens indkøbsaftaler. Selvejende institutioner, der modtager driftstilskud fra kommunen, kan anvende indkøbs- og udbudspolitikken og kommunens indkøbsaftaler.

Indkøbsaftaler må aldrig benyttes til private formål.

Guldborgsund Kommune

Center for Økonomi

Parkvej 37

4800 Nykøbing Falster

Telefon 54 73 10 00

kommunen@guldborgsund.dk

www.guldborgsund.dk